Klachtnummer 2024/189

Advies aan:

het bestuur van [bestuur] te [vestigingsplaats] (verder: het bestuur)

inzake

de klacht van [klaagster] (verder: klaagster), moeder van [leerling], leerling van [school] te [vestigingsplaats] (verder: de school).

I. Verloop van de klachtenprocedure

De landelijke klachtencommissie voor het katholiek en protestants christelijk onderwijs (verder: de Commissie) heeft op 31 juli 2024 en 1 augustus 2024 het ingevulde klachtenformulier respectievelijk de klachtbrief ontvangen. De klacht is gericht tegen de school, met name ten aanzien van de mentor van [leerling], [mentor] (verder: de mentor), en de leerlingcoördinator, [leerlingcoördinator] (verder: de leerlingcoördinator). De Commissie heeft op 13 september 2024 van [bestuurder], voorzitter van College van Bestuur (verder: de bestuurder) een verweer ontvangen. De mentor, de leerlingcoördinator, de school en het bestuur worden verder aangeduid met verweerder.

De Commissie heeft de klacht op een online hoorzitting behandeld op 24 september 2024. De Commissie heeft tijdens deze online hoorzitting de navolgende personen gehoord:

- klaagster, vergezeld door [leerling];
- de leerlingcoördinator;
- [rector], rector a.i. van de school (verder: de rector);
- de bestuurder.

Feiten en omstandigheden

[leerling] was in schooljaar 2023/2024 leerling in VWO-4 op de school. [leerling] is gedurende het schooljaar gediagnosticeerd met dyslexie. [leerling] heeft een onvoldoende resultaat behaald om bevorderd te kunnen worden en ook was haar resultaat onvoldoende om haar VWO-4 te laten doubleren. De school heeft [leerling] bevorderd naar Havo-4.

II. Standpunt van klaagster

Klaagster is het niet eens met het besluit van de school om [leerling] te laten doubleren en te laten afstromen naar Havo-4. [leerling] is nooit eerder gedoubleerd in haar schoolloopbaan. De school heeft aan de beslissing [leerling] af te laten stromen ten grondslag gelegd dat [leerling] geen inzicht heeft en sprake was van een te hoog (gegrepen) niveau.

[leerling] is zonder dat klaagster is geïnformeerd gevraagd of zij wil afstromen naar de Havo halverwege het jaar omdat het perspectief om over te gaan laag was. [leerling] heeft aangegeven dit absoluut niet te willen, zij wilde liever doubleren. Er leek vanuit de school begrip te zijn voor de keuze van [leerling].

Klaagster heeft in juni 2024 aangegeven dat zich zorgen maakt over het welbevinden van [leerling] en dat dit komt door een zwaar jaar thuis en het feit dat zij geen positieve feedback krijgt van haar mentor. Ook is in dit gesprek aangegeven dat afstromen naar de Havo niet bevorderlijk zou zijn voor de gemoedstoestand van [leerling]. Dit gesprek heeft plaatsgevonden op school met de mentor en de coördinator. De coördinator heeft aangegeven dat zij hetgeen besproken is tijdens het gesprek zou delen met de docenten. Met de coördinator is voorts de afspraak gemaakt dat er contact met klaagster opgenomen zou worden op het moment dat Havo-4 ter tafel zou komen. Dit is niet gebeurd. Hierdoor was klaagster in de veronderstelling dat Havo-4 niet besproken is maar alleen doubleren of overgang naar Havo-5.

De mentor heeft aangegeven dat de argumenten van klaagster over de thuissituatie en de dyslexie zonder begeleiding en compenserende maatregelen uitvoerig zijn besproken, maar dit los staat van het advies van de docentenvergadering af te stromen naar Havo-4. Klaagster en [leerling] begrijpen dit niet. De mentor heeft in eerste instantie aangegeven dat het besluit unaniem is genomen door de docenten. Achteraf is echter gebleken dat niet alle docenten aanwezig waren bij de vergadering. Docenten die naar mening van klaagster wel meegenomen hadden moeten worden in de beslissing.

Op 16 juli 2024 heeft de mentor telefonisch contact met klaagster opgenomen. In dit gesprek heeft de mentor aangegeven dat [leerling] zo snel mogelijk haar profiel voor het schooljaar 2024-2025 moest invullen, Klaagster begreep dit niet en heeft de mentor gevraagd waarom dit moest. De mentor heeft daarop aangegeven dat er een Havo-4 profiel gekozen diende te worden. Klaagster heeft daarop aan de mentor aangegeven dat [leerling] een bespreekgeval was en de bespreking pas op 17 juli 2024 zou plaatsvinden. De mentor gaf aan dat [leerling] is blijven zitten. Op de vraag van klaagster of dit definitief was, heeft de mentor aangegeven dat het definitief was. Klaagster begreep dit niet omdat [leerling] aan alle eisen voldeed, behalve het gemiddeld een 6.0 staan, [leerling] stond een 5.9. De mentor heeft daarop aangegeven dat dit klopt en dat er heel erg streng wordt gekeken naar de normen. De mentor heeft aangegeven dat [leerling] na de overgangsgesprekken naar school kon komen en zij dan alles zou kunnen uitleggen. Klaagster dacht dat de overgangsvergadering nog altijd zou gaan over doubleren of overgaan. Klaagster was er ook van overtuigd dat er begrip was voor het gebrek aan begeleiding met betrekking tot de dyslexie en de moeilijke thuissituatie van [leerling]. Klaagster heeft haar twijfels over het hoe en wanner het advies tot stand is gekomen.

De school heeft aangegeven dat het feit dat [leerling] geen compenserende aanpassingen noch dispenserende aanpassingen heeft ontvangen in de afgelopen jaren niet van invloed is geweest op de prestaties van [leerling]. Klaagster verwijst naar de vele onderzoeken die hier naar zijn gedaan en waaruit volgt dat als dyslexie niet wordt ondersteund er verslechterde prestaties op school zijn en dat ook de mentale en psychische gesteldheid hierdoor kan worden aangetast. [leerling] heeft jarenlang geworsteld met onzekerheid, klaagster realiseert zich nu dat de niet gediagnosticeerde dyslexie daar mee te maken heeft gehad. [leerling] heeft jarenlang geworsteld en hard moeten werken om mee te kunnen komen op school. Klaagster vindt het daarom extra wreed dat, nu de dyslexiediagnose is gesteld, school stelt dat [leerling] niet voldoet aan de eisen om op het VWO te kunnen blijven.

Van de psycholoog van [leerling] heeft klaagster begrepen dat de prestaties van [leerling] goed te noemen zijn, wetende dat zij geen enkele ondersteuning heeft gehad op het gebied van dyslexie.

Klaagster en haar gezin behoren tot slachtoffers van de toeslagenaffaire. Dit heeft veel stress voor het voltallige gezin, waaronder [leerling], opgeleverd. In het afgelopen schooljaar is de situatie verder verergerd als gevolg van de psychische gesteldheid van de man van klaagster. Inmiddels is er verdere zorg ingeschakeld en is de situatie thuis een stuk beter. Alle ervaringen met instanties, hebben

gemaakt dat de informatie pas laat is gedeeld met de school. Klaagster heeft er gewoonweg niet aan gedacht, haar hoofd zat (veel te) vol met andere zaken die speelden. Alles heeft invloed gehad op [leerling], maar ook op haar gedrag en haar prestaties. Het vertrouwen van klaagster en [leerling] is door de school geschaad. Zij hadden gehoopt op begrip en vertrouwen.

Tot aan maart 2024 heeft de school nooit het advies gegeven om af te stromen naar de Havo. [leerling] voldoet aan de slaag/zakregeling, zij staat echter geen 6.0 gemiddeld. [leerling] heeft gemiddeld een 5.9. Het afstroomadvies vindt klaagster dan ook niet passen bij de resultaten. Indien [leerling] 0.1 punt hoger gescoord zou hebben, was zij geen bespreekgeval en zou zij plaats kunnen nemen in VWO-5. Gezien de omstandigheden is het genomen besluit hard en niet sensitief. De school geeft aan het belang van het behalen van een diploma voorop te stellen. Klaagster vraagt zich af of het welzijn van [leerling] hierin voldoende is meegenomen. Klaagster heeft nog een veel groter belang dat [leerling] de school verlaat met een diploma, maar vindt het ook belangrijk dat haar kind gelukkig is op school. [leerling] is erg gedemotiveerd en heeft geen zin meer in school. [leerling] is niet naar school gegaan en de school heeft -zonder toestemming- het rapport van [leerling] meegegeven aan een klasgenoot.

Klagers vragen zowel procedureel als inhoudelijk te kijken naar de advisering van [leerling] door de school. Klagers hopen dat de Commissie daarbij rekening houdt met de moeilijke thuissituatie en de niet-gediagnosticeerde dyslexie. Klagers begrijpen niet waarom de school niet wil meedenken. De rector heeft aangegeven dat hij procedureel geen fouten heeft kunnen constateren en daarom het besluit niet kan wijzigen.

Klaagster is het vertrouwen in de school verloren en heeft [leerling] om die reden ingeschreven op de Vavo. Gelet op de beslissing van de school heeft de Vavo [leerling] niet kunnen plaatsen op het VWO.

III. Standpunt van verweerder

Verantwoordelijkheid docentenvergadering en zorgvuldigheid gevolgde procedure
Een school stelt zelf overgangsnormen vast als onderdeel van het onderwijskundig beleid. De overgangsnormen van de school zijn aan leerlingen en ouders bekend gemaakt via de schoolgids en via de studiegids in Magister. De beslissing voer de bevordering dan wel het doubleren van een leerling behoort tot de pedagogische autonomie van de docent en de school. Docenten gaan over de beoordeling van het kennen en kunnen van de leerling. De docentenvergadering is gehouden daarnaast ook rekening te houden met studievaardigheden, werkhouding en inzicht van de leerling.

De school heeft het proces van besluitvorming over het doubleren en het advies van afstroom naar Havo-4 zorgvuldig, conform wetgeving en eigen beleid, doorlopen. Naast de behaalde resultaten zijn hierbij capaciteiten, werkhouding, gedrag en welbevinden van de leerling meegewogen. Klaagster heeft op 17 juli 2024 een verzoek tot revisie bij de rector ingediend. De rector heeft na onderzoek geen dusdanige bijzondere omstandigheden kunnen constateren, ten tijde van de overgangsvergadering nog niet bekend, die bespreking in de revisievergadering rechtvaardigden. Het verzoek is dan ook conform het beleid van de school gemotiveerd afgewezen.

Voorwaardelijke overgang naar het VWO, zoals door klaagster verzocht, hanteert de school niet als optie voor bevordering. Begin september 2024 heeft de school navraag gedaan naar de reden voor de absentie van [leerling] tijdens de eerste schooldagen en vernomen dat zij inmiddels is gestart op de Havo van het Vavo.

Dyslexie en persoonlijke omstandigheden in relatie tot de behaalde resultaten
In maart 2024 heeft klaagster voor het eerst een vermoeden van dyslexie bij [leerling] aangekaart tijdens een gesprek op school. De resultaten van een gemaakte dyslexietest zijn vlak voor de zomervakantie beschikbaar gekomen en hiermee dan ook te laat om nog rekening mee te kunnen houden. De school zou in het nieuwe schooljaar 2024-2025 onderzoeken welke vormen van ondersteuning voor [leerling] passend zijn.

De door klaagster aangevoerde relatie tussen dyslexie en tegenvallende schoolprestaties acht de school niet aantoonbaar. In de docentenvergadering is het mogelijke effect van dyslexie op de behaalde resultaten uitgebreid besproken. Het docententeam is unaniem tot de conclusie gekomen dat [leerling] met name inzicht en inzet mist.

De persoonlijke omstandigheden in het gezin zijn verdrietig en zullen ongetwijfeld zijn tol hebben geëist. De school heeft alle begrip voor deze lastige situatie, de school is echter van oordeel dat [leerling] ook in rustigere persoonlijke omstandigheden het niveau op het VWO niet aan kan en een goede kans heeft op het behalen van een diploma op de Havo.

Communicatie door school met leerling en klaagster
Er hebben gedurende het schooljaar meerdere gesprekken op school met [leerling] en klaagster plaatsgevonden naar aanleiding van zorgen van de school over de passendheid en haalbaarheid van het niveau van de opleiding voor [leerling]. Reeds in november 2023 zijn de door vrijwel alle betrokken docenten geuite zorgen omtrent niveau en motivatie met [leerling] en klaagster gedeeld en is de Havo-optie benoemd.

Conclusies
De school heeft in het belang van een succesvolle schoolloopbaan van [leerling] gehandeld conform de eigen bevorderingsrichtlijnen en wet- en regelgeving en geadviseerd de overstap te maken naar Havo-4 met het oog op de meest passende route voor [leerling] om een diploma te behalen. Een relatie tussen de voor de zomervakantie geconstateerde dyslexie en het achterblijven van de schoolresultaten, is niet aantoonbaar en is er naar het oordeel van de docentenvergadering niet. De mentor en coördinator zijn niet aantoonbaar tekortgeschoten in de communicatie met [leerling] en klaagster. De tegenvallende schoolresultaten en zorgen op school over de haalbaarheid van het niveau van de opleiding zijn vanaf november 2023 geadresseerd in gesprekken met [leerling] en klaagster.

De school verzoekt de Commissie de klacht over het besluit -[leerling] niet te bevorderen naar VWO-5 en het advies af te stromen naar Havo-4- ongegrond te verklaren.

IV. Overwegingen van de Commissie

De Commissie is terughoudend bij het beoordelen van beslissingen over het bevorderen van leerlingen omdat het nemen van zulke beslissingen behoort tot het professionele domein van de docenten. De Commissie zal beoordelen of het besluit om [leerling] niet te bevorderen naar VWO-5, maar af te laten stromen op een zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot deze beslissing heeft kunnen komen. Een klacht over (niet) bevorderen kan alleen gegrond worden verklaard indien die beslissing kennelijk onjuist is of indien er sprake is van ernstige procedurele gebreken. In dat kader zal de Commissie bij haar beoordeling uitgaan van het door de school vastgestelde beleid inzake de bevordering. De vraag die de Commissie dient te beantwoorden is of het

besluit om [leerling] te laten afstromen naar Havo-4 op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en/of er sprake is van een evident onjuiste beslissing.

In de overgangsnormen is het navolgende opgenomen.

'Algemeen
1. Per schooljaar worden 3 rapporten verstrekt: 2 tussenrapporten digitaal en de eindrapportage in geprinte vorm. De data hiervan staan in de jaarplanner.
2. Als rapportcijfer worden op alle rapporten op één decimaal afgekapte getallen van 1 t/m 10 gehanteerd.
3. Alle vakken van het betreffende leerjaar en niveau worden meegenomen in de overgangsnormering.
4. De wijze waarop de cijfers van de rapporten tot stand komen wordt door de sectie bepaald en is voor alle parallelklassen per vak gelijk en staat vermeld in het PTO of het PTA.
5. De overgangsnormering is leidend bij het bepalen of een leerling wordt bevorderd naar het volgende leerjaar. Indien een leerling niet voldoet aan de overgangsnormering komt deze in de bespreekzone. Bij een leerling in de bespreekzone beslist de vergadering van lesgevende docenten over het vervolg van de schoolloopbaan.
6. Bij het overgangsbesluit zijn de onderstaande mogelijkheden leidend:
(…)
Leerjaren H3, V3, V4
- Bevorderen
- Doubleren
- Overstappen naar een andere leerroute

Specifieke regels
• De vakken Frans, Duits en Spaans in de brugklas (leerjaar 1) bij havo en VWO worden gegeven ter introductie en tellen niet mee in het gemiddelde van de algemene vakken.
• Bij het tweede rapport krijgen de leerlingen een advies voor het volgende leerjaar met uitzondering van het examenjaar. Aan dit advies kan de leerling geen rechten ontlenen. In het geval het advies ander onderwijs betreft dient de ouder/verzorger in samenspraak met de school ander onderwijs te zoeken.
• Voor leerlingen met een extra keuzevak geldt dat, als ze niet aan de voorwaarden van de standaard overgangsnormering voldoen, gekeken wordt of ze zonder dat extra keuzevak hieraan wel voldoen. Zo ja, dan is hij bevorderd. De leerling is in dit geval verplicht het extra keuzevak te laten vallen.
• Een leerling die het jaarprogramma niet af heeft wordt niet bevorderd.
• In het voorexamenjaar van M3 wordt de overgangsnormering gehanteerd op de voortgangscijfers. Daarnaast dienen de behaalde schoolexamencijfers die meegenomen worden als startcijfer in het examenjaar te voldoen aan de slaag/zak regeling. Mocht een vak geen schoolexamens afnemen in het voorexamenjaar wordt het voortgangscijfer als SE cijfer gebruikt om de slaag/zak regeling te kunnen toepassen. Een leerling die aan beide voorwaarden voldoet wordt bevorderd naar het examenjaar. Een leerling die niet aan beide voorwaarden voldoet wordt in de overgangsvergadering besproken.
• In de voorexamenjaren H4, V5, maar ook V4 wordt de slaag/zak regeling gehanteerd op zowel de voortgangscijfers als de SE cijfers. Mocht een vak geen schoolexamens afnemen in het voorexamenjaar wordt het voortgangscijfer als SE cijfer gebruikt om de slaag/zak regeling te kunnen toepassen. Een leerling die aan beide voorwaarden voldoet wordt bevorderd naar het (examen)jaar. Een leerling die niet aan beide voorwaarden voldoet wordt in de

overgangsvergadering besproken.

H4, V4, V5

	Overgangsnormering
Algemene vakken: Nederlands, Engels/Cambridge, Duits, Frans, Spaans, geschiedenis, aardrijkskunde, wiskunde/wiskunde A/wiskunde B/ wiskunde D, biologie, natuurkunde, scheikunde, economie, bedrijfseconomie, NLT, BSM, maatschappijwetenschappen, filosofie, kunst muziek, kunst drama, Latijn, Grieks	Gemiddeld rapportcijfer van de algemene vakken ≥ 6,0*
Vakken: Nederlands – Engels - wiskunde	Maximaal 1x5**, overige vakken voldoende
Vakken: (K)CKV, lichamelijke opvoeding, maatschappijleer	≥ 5,5*
Alle vakken	Voldoen aan slaag/zak regeling
Behaalde schoolexamencijfers	Voldoen aan slaag/zak regeling
Afgesloten vakken in het voorexamenjaar	≥ 5,5*

*Het betreft hier het gemiddelde van de op één decimaal afgekapte eindcijfers van de vakken
**Het betreft hier een afronding van het afgekapte gemiddelde
NB: Bij het afkappen op één decimaal wordt een 6,47 een 6,4; bij afronden op één decimaal wordt een 6,47 een 6,5

De Commissie stelt vast dat [leerling] niet heeft voldaan aan de overgangsnormering omdat zij geen 6.0 gemiddeld heeft behaald. Klaagster betwist dit niet, maar heeft op grond van de met de school gevoerde gesprekken wel vertrouwd op het meewegen van de persoonlijke omstandigheden, waaronder de thuissituatie en de recent bij [leerling] geconstateerde dyslexie. De resultaten van [leerling] hebben volgens klaagster geleden onder deze omstandigheden.

[leerling] is door de docentenvergadering besproken. De overgangsvergadering heeft niet alleen gekeken naar de cijfers van [leerling] maar ook naar haar inzet en werkhouding. Ook is gekeken naar de persoonlijke omstandigheden en is aan de docenten de vraag gesteld hoe kansrijk zij [leerling] achten voor het goed doorlopen van het VWO. Op grond van de stukken en de verklaring van partijen ter zitting stelt de Commissie vast dat de school veel gewicht heeft toegekend aan de behaalde resultaten van [leerling]. De Commissie is van oordeel dat de school daarbij echter onvoldoende rekening heeft gehouden met de -in een laat stadium- vastgestelde dyslexie van [leerling] en de invloed die een dergelijke diagnose heeft op de door haar behaalde resultaten. De school stelt dat de relatie tussen dyslexie en tegenvallende schoolprestaties niet aantoonbaar is en de diagnose te laat bekend is geworden om hier nog rekening mee te kunnen houden.

Uit wetenschappelijke onderzoeken is gebleken dat leerlingen dyslexie weten te compenseren door bijvoorbeeld een hoge(re) intelligent of door simpelweg heel hard werken. Deze leerlingen vallen, na een tijd in het voortgezet onderwijs, alsnog door de mand. Hiervan lijkt sprake te zijn in het geval van [leerling]. De eerste leerjaren op school zijn er geen problemen geweest en heeft zij prima resultaten behaald, in VWO-4 is het misgegaan. Daarbij zij opgemerkt dat klaagster en [leerling] ook in VWO-3 al aan de bel hebben getrokken bij de school met betrekking tot een vermoeden van dyslexie.
Van leerlingen met dyslexie is bekend dat zij -naast problematiek met talen- ook problemen kunnen ervaren met de hoeveelheid teksten die ze moeten verwerken en/of veel moeite hebben met het onthouden van formules, jaartallen, topografie en symbolen (automatiseren).[1] Het is algemeen bekend dat vanaf VWO-4 de hoeveelheid stof en de verwerkingssnelheid verder omhoog gaat. Dit kan voor leerlingen met dyslexie een struikelblok vormen.

[1] https://www.expertisecentrum-dyslexie.nl/voortgezet-onderwijs

De school daarentegen stelt dat de tegenvallende resultaten van [leerling] niet het gevolg zijn van de geconstateerde dyslexie maar dat deze het gevolg zijn van een gebrek aan inzicht en dat de dyslexiediagnose daar niet aan af doet. De school meent dat [leerling] het VWO niveau niet aan kan en een goede kans heeft een diploma op de Havo te behalen.

De Commissie is van oordeel dat de school onvoldoende rekening heeft gehouden met de beperking als gevolg van de dyslexie en [leerling] de mogelijkheid heeft ontnomen om in een volgend leerjaar op het VWO of na een doublure op het VWO met ondersteuning op het gebied van de dyslexie te laten zien wat zij kan bereiken. De Commissie neemt daarbij in overweging dat er -zoals door klaagster gesteld- puntenaftrek heeft plaatsgevonden in verband met spelling, waardoor cijfers lager zijn uitgevallen. De school heeft deze puntenaftrek niet betwist. Het is niet ondenkbaar dat als gevolg hiervan de cijfers van [leerling] gemiddeld onder de 6.0 zijn uitgekomen.

De Commissie is voorts van oordeel dat de school iets heeft laten liggen door in VWO-3, nadat klaagster het vermoeden van dyslexie kenbaar heeft gemaakt, geen onderzoek op te starten omdat de resultaten van [leerling] daartoe voor de school geen aanleiding gaven. Het laat ter beschikking komen van de diagnose, waarmee volgens de school op dat moment geen rekening meer kon worden gehouden, is daarmee ook aan de school te verwijten.

De Commissie is van oordeel dat de school in redelijkheid niet tot de genomen beslissing heeft kunnen komen, gelet op de relatief kleine discrepantie tussen de cijferlijst van [leerling] en de overgangsnorm en gelet op de omstandigheid dat de lange duur voor het vast komen staan van de dyslexie mede aan de school te wijten is.

V. Het oordeel van de Commissie

De Commissie verklaart de klacht gegrond.

VI. Aanbeveling aan het bestuur

De Commissie geeft de school in overweging de door haar genomen beslissing te herzien.

Aldus gegeven op 24 september 2024 door mr. R.G. Calmer, voorzitter, B. Vonk en M. de Blaauw MEd, leden, in tegenwoordigheid van mr. D. le Pair - Roodenburg als secretaris.